

PINGSTDAGEN

Bön under dagen

(ordning i huvudsak från Libris TIDEBÖNSBOKEN från 2004. Bibeltexter fr. Bibel 2000)

INGÅNG

L Herre, låt oss se din nåd

A och ge oss din frälsning!

L+A Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande,
nu och alltid och i evigheters evighet. Amen.

HYMN

Stäm våra hjärtans instrument, o Herre,
låt dem få spela härligt till din ära,
vig våra läppar till din tjänst och dyrkan,
helige Ande.

Du är den kärlek som till ett förbinder
Fadern och Sonen i en evig enhet,
du av din gudom gjuter liv och anda
ut över världen.

Du blott kan föda helig tro och lydnad,
du blott kan bjuda nåd och inre frihet,
leda de vilsna ut ur lögn och fara,
du som är sanning.

Öppna vårt hjärta, att därur må välla
renande tårar, låt din eld där brinna,
tänd där en låga som av godhet flammar,
helt i din kärlek.

Låt oss besjunga Andens glans och ära,
tillbedja honom som likt ende Sonen
utgår ur Fadern och med dem regerar
nu och för evigt. Amen.

PSALMER

Psalm 27:1-6

Antifon: Kom, du heliga Ande! Var mitt ljus och min frälsning! Halleluja!

I Herren är mitt ljus och min räddning,

- vem skulle jag frukta?
- II Herren är ett värn för mitt liv,
vem skulle jag bäva för?
- I När de onda kommer emot mig
för att slita mig i stycken,
- II mina motståndare och fiender,
då skall de själva snava och falla.
- I Om en krigshär hotar mig
känner jag ingen fruktan,
- II om kriget kommer
är jag ändå trygg.
- I Ett enda ber jag Herren om,
detta begär jag:
- II att få vara i Herrens hus
varje dag i mitt liv
- I för att se Herrens ljuvlighet
och söka svar i hans tempel.
- II Ty han gömmer mig i sin hydda
på olyckans dag,
- I han gömmer mig i sitt tält,
han räddar mig upp på klippan.
- II Nu kan jag triumfera
över fienderna omkring mig.
- I Jag vill offra i hans tält,
offra med segerjubel.
Jag vill sjunga och spela till Herrens ära.
- I+II Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande,
nu och alltid och i evigheters evighet. Amen.

Antifon: Kom, du heliga Ande! Var mitt ljus och min frälsning! Halleluja!

Psalm 118:14-29

Antifon: Herre, ge oss större tro på dig, och låt din Andes låga alltid brinna i oss. Halleluja!

- I Herren är min kraft och mitt värn,
han blev min räddning.
- II Hör hur segerropen skallar,
jubel stiger från de trognas läger:
Herrens hand har visat sin kraft.
- I Herrens hand är höjd till seger,
Herrens hand har visat sin kraft.
- II Jag skall inte dö, jag skall leva
och vittna om Herrens gärningar.
- I Hårt har Herren tuktat mig,
men han gav mig inte i dödens våld.
- II Öppna för mig rättfärdighetens portar!

- Jag vill gå in och tacka Herren.
- I Här är Herrens port,
här får hans trogna gå in.
- II Jag tackar dig för att du hörde min bön
och blev min räddning.
- I Stenen som husbyggarna ratade
har blivit en hörnsten.
- II Detta är Herrens eget verk,
det står för våra ögon som ett under.
- I Detta är dagen då Herren grep in.
Låt oss jubla och vara glada!
- II Herre, hjälp oss!
Herre, ge framgång!
- I Välsignad den som kommer i Herrens namn!
Vi välsignar er från Herrens hus.
- II Herren är Gud.
Han gav oss ljus.
- I Ordna er till procession, med kvistar i händerna,
ända till altarets horn!
- II Du är min Gud, jag vill tacka dig.
Min Gud, jag vill höja ditt lov.
- I Tacka Herren, ty han är god,
evigt varar hans nåd.
- I+II Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande,
nu och alltid och i evigheters evighet. Amen.

Antifon: Herre, ge oss större tro på dig, och låt din Andes låga alltid brinna i oss. Halleluja!

SKRIFTLÄSNING och PREDIKAN

Joh 7:37-39 (Pingstdagens övriga texter: Jes 12; Apg 2:1-11; Ps 104:27-31)

³⁷På högtidens sista och största dag ställde sig Jesus och ropade: "Är någon törstig, så kom till mig och drick. ³⁸Den som tror på mig, ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten, som skriften säger." ³⁹Detta sade han om Anden, som de som trodde på honom skulle få. Ty ännu hade Anden inte kommit, eftersom Jesus ännu inte hade blivit förhärligad.

Den heliga Anden

En nunna på 1500-talet (Francisca av Guds Moder, karmelitnunna i Beas) hade dagligen två timmar särskilt avsatta för inre bön. På frågan hur hon fyllde dessa timmar svarade hon: "Jag ser på Guds skönhet, jag är så glad att han är så vacker."

Att älska Gud är att finna sin glädje i Honom. Den som älskar den Andre är inte nöjd med att betrakta sin egen spegelbild. Nej, hon har sin glädje i den Andre. *För den själ som har skådat Skaparen blir allt skapat smått och trångt*, säger de som gått före. Idag firar vi att Fadern inte utlämnat oss åt att betrakta Honom på avstånd. Nej, Han har sin glädje i att låta oss erfara glädjen i Honom. Inte på avstånd utan nära. Det är därför Han ger oss sin

Ande. Han ger den så att våra ögon och våra hjärtan kan öppnas för glädjen i Herren. Ja, Pingstdagen är en glädjens dag!

Går det verkligen att hävda det även i dessa tider? Lidandet är alltid närvarande i världen, men för många har det blivit särskilt påtagligt i dessa dagar med tanke på virus, distansering, ja, t.o.m. karantän. När en närstående blir sjuk är det extra svårt om man inte får vara närvarande i nödens stund. Hur kan man vara *nära stående* på distans? Hur kan man trösta när man inte får vara nära? Går det att tala om glädje när ett fördolt mörker har avslöjat sig i distanseringens tristess? Ja, det måste gå att göra det om det som nämndes tidigare är sant. Om Gud inte är en Gud i fjärran utan någon som vill vara nära behöver ingen möta mörkret ensam.

I ensamhetens mörker lyser gemenskapens ljus, som är Gud. Den som är villig att öppna livets ögon ser och känner igen ljuset i mörkret och låter det vägleda hela vägen hem. *Tröstaren* (på grekiska "parakletos", egentligen "rådgivare" eller "förespråkare") är utgjuten för att leda människan från hopplöshetens mörker till livets ljus, från ensamhetens kyla till gemenskapens kärleksfulla värme. Därför går det att peka på glädjen, även i dessa tider. Gemenskapens Ande öppnar sin famn till förening, var vi än befinner oss och oavsett hur omständigheterna ser ut runt omkring. Välkommen in i ljuset och värmen säger Han!

Denna gemenskap är inte bara en gemenskap mellan Gud och människa. Det är även en förening mellan alla de människor som öppnat och ständigt öppnar sig för kallelsen till ljuset (som är Kristus). Det handlar om en förening och en gemenskap som sträcker sig bortom döden. En gemenskap av heliga som lovsjunger levande Gud i en ny himmel och en ny jord. En förening som börjar på den ena sidan evigheten och fortsätter bortom den andra.

Vi påminns idag om hur Andens förenande verk på den här sidan evigheten blir tydligt när språkförbistringen görs om intet. Den Gud som i sig är gemenskap, tre i en, vill gemenskap och enhet. På Kyrkans födelsedag utgjuts Anden över de församlade och fromma människor från alla folk under himlen förundras, eftersom de hör sitt eget språk talas. Mångfalden av språk och dialekter utplånas inte men de är inte längre orsak till splittring, som vid Babels torn (1 Mos 11:1-9), eftersom nu alla genom Andens nåd kan förstå varandra och känna igen sig. Anden förenar och för samman. Anden öppnar våra ögon så att vi ser och känner igen Kristus i varandra. Anden öppnar våra öron så att vi hör Jesu kärleksfulla stämma.

Idag hör vi den ropa: *Är någon törstig, så kom till mig och drick. Den som tror på mig, ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten. Jesus träder fram under judarnas lövhyddohögtid. Med sina ord knyter Han an till en ceremoni som upprepades dagligen under de sju festdagarna. Man hämtade vatten från Siloakällan vid tempelberget och göt det över altaret medan församlingen sjöng: Jublande skall ni ösa vatten ur räddningens källor (Jes 12:3). Hämtat ur dagens gammaltestamentliga text alltså.*

Efter de sju dagarna kom den avslutande dagen, "den stora dagen", och det var då som Jesus trädde fram och talade om den levande källan och manade alla törstande att komma till Honom och dricka. Den som kommer till Jesus kommer till källan och det vatten som flyter därur är Anden. Ännu hade Anden inte blivit utgjuten eftersom Kristus ännu inte hade blivit förhärligad. Allt har sin tid. Med hjälp av gamla texter pekar Jesus på sig själv, sitt verk och det som skall komma. Jesus skulle dö, uppstå och färdas till himmelen innan det var dags för Andens tid. Kyrkans tid.

När lärjungarna var samlade på pingstdagen var det också festtider. 50 dagar efter påsk var det dags för senvårens skördefest eller skördehögtid. Vårt ord pingst kommer från det grekiska *pentekosté* (den femtionde). Folket bar fram sina skördeoffer till Gud och påmindes om Guds goda gåvor. Så småningom kom man att tacka Gud för landet och allt det goda som det gav. När judarna senare förlorade sitt land, firades högtiden som en tacksägelsefest för lagens givande på Sinai berg och så är det (så vitt jag vet) fortfarande.

Men redan på lärjungarnas tid var högtiden ett tillfälle för stor tacksägelse och det är talande att Andens gåva ges i samband med en tacksägelsefest. I tacksamhet vänder människan sig till Gud och får ytterligare anledning att tacka, ty Gud är god, ja godare. På Sinai berg hade Guds lag blivit given. I Jerusalem blev "den nya lagen" utgjuten i de troendes hjärtan till vägledning för var och en som bekänner sig till Kristus. Den troende mottar vägledning till den stora glädjen. Med rätta kan vi säga att pingsten fullbordar påskan - de två kan inte skiljas från varandra. Jesu verk fullbordas av Andens verk. Kyrkan föds. Livets vatten finns att dricka.

Livets friska vatten sköljer bort sorgens salta tårar, men först när tiden är inne. Att gråta har sin tid och skratta sin. Båda är viktiga och hör livet till. Men ytterst sett är det glädjen som kallar på oss. Vi kallas att dricka ur glädjens källa till förvandling. Den som dricker får erfara liv, ett nytt liv. Det gamla är förbi, något nytt har kommit. Vi lever inte längre för oss själva, vi lever för Honom som har dött och uppstått för oss. Anden gör Sonen tydlig för oss. Ja, mer än så. Kristus själv tar sin boning i oss genom Anden. *Guds kärlek är utgjuten i våra hjärtan genom den helige Ande*, vittnar Paulus (Rom 5:5). *Vi får del av gudomlig natur*, säger Petrus i sitt andra brev (2 Pet 1:4). Vi känner inte längre Kristus på ett ytligt sätt. Nej, något nytt har kommit. Tro har blivit erfarenhet. Så verkar det levande vattnet. Sådan är Guds gåva till sitt folk.

Den som känner dragningen till och längtan efter denna gåva gör klokt i att närma sig Gåvogivaren med öppna händer, ett öppet sinne, ja, ett öppet hjärta och säga: "Här är jag! Ske Din vilja i mitt liv!" Den som ber så av hjärtat kommer upptäcka att Faderns önskan för sina barn är *det högsta goda*. Därför ber vi idag:

*O, Himmelske konung,
Tröstare, Sanningens Ande,
det godas skattkammare och Livets givare,
Du som är överallt närvarande och uppfyller allt.
Kom och bo i oss, rena våra hjärtan från allt ont
och fräls Du gode våra själar. Amen.*

RESPONSORIUM

2 Kor 1:22; Ef 4:30

- L Gud gav oss Anden som en borgen.
Halleluja, halleluja!
- A Gud gav oss Anden som en borgen.
Halleluja, halleluja!
- L Ett sigill som utlovar frihet.
- A Halleluja, halleluja!
- L Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande.
- A Gud gav oss Anden som en borgen.
Halleluja, halleluja!

SLUTBÖN

O Gud, du heliga Ande, kom in i mitt hjärta! Driv bort därifrån allt som är dig emot, och ingjut i dess ställe det som är av dig. Helga mig, Herre, helt och hållet till ande, själ och kropp. Gör mig till din helgedom, i vilken du för alltid kan ta din boning. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

L Låt oss prisa Herren.

A Gud vi tackar dig.